

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 09

Filozofická
fakulta

2024

01. Která psycholožka kritizovala klasickou psychoanalýzu, akcentovala její nerealistické vykreslení žen a přispěla tak ke vzniku feministické psychologie?

- a) Anna Freudová
- b) Eleanor Roshová
- c) Karen Horneyová
- d) Elizabeth Loftusová
- e) Anna Treismanová

02. Na *konformitu* se ve svém slavném experimentu zaměřil psycholog

- a) Max Wertheimer.
- b) Solomon Asch.
- c) Fritz Perls.
- d) Kaspar Ach.
- e) Kurt Lewin.

03. Především svým výzkumem paměti se proslavil psycholog

- a) Hermann Ebbinghaus.
- b) John Watson.
- c) Clark Hull.
- d) Edward Thorndike.
- e) Wilhelm Dilthey.

04. *Fenoménem falešné paměti se zabývá*

- a) Eleanor Rosch.
- b) Elisabeth Loftus.
- c) Anne Treisman.
- d) Christina Grof.
- e) Charlotte Bühler.

05. David Goleman zpopularizoval pojem

- a) hraniční porucha.
- b) emoční inteligence.
- c) kognitivní disonance.
- d) sekundární drive.
- e) mentální nastavení.

06. Mezi psychoanalyticky orientované psychology NEPATŘÍ

- a) Otto Rank.
- b) Heinz Kohut.
- c) Karl Abraham.
- d) Otto Kernberg.
- e) Hans Eysenck.

07. Který z níže uvedených badatelů byl spolupracovníkem a přítelem Sigmunda Freuda, v roce 1913 se však názorově i osobně odcizili?

- a) Carl Gustav Jung
- b) Viktor E. Frankl
- c) Erik Erikson
- d) Wilhelm Reich
- e) Otto Rank

08. Která teorie emocí považuje za jeden z faktorů emocí kognitivní označení *fyziologické excitace*?

- a) Schachterova-Singerova teorie
- b) ABC teorie
- c) Talamická teorie
- d) Teorie sebedeterminace
- e) Jamesova-Langeova teorie

09. Členění na *ikony, indexy a symboly* se týká

- a) heuristických strategií.
- b) procesů imaginace.
- c) univerzálních vlastností jazyků.
- d) znaků.
- e) percepčních očekávání.

10. Optickoprostorový náčrtník je součástí

- a) teorie selektivní pozornosti.
- b) tříložkového modelu pracovní paměti.
- c) modelu koncentrického uspořádání paměti.
- d) teorie mnohočetných scénářů.
- e) kvantového modelu vědomí.

11. *Metoda stínění* se využívala především v rámci výzkumu

- a) paměti.
- b) emocí.
- c) motivace.
- d) myšlení.
- e) pozornosti.

12. Příkladem *molárního chování* v pojetí E. C. Tolmana je

- a) změna denního vidění na noční vidění.
- b) změna dechové frekvence.
- c) změna krevního tlaku.
- d) když se dítě ukrývá před cizím člověkem.
- e) změna elektrodermální aktivity.

13. Co je to *bradypsychismus*?

- a) zpomalení psychomotorického tempa
- b) dlouhodobě pokleslá nálada
- c) mráкотný stav
- d) chorobná spavost
- e) forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět

14. Co je typické pro *paranoidní poruchu osobnosti*?

- a) opakované dopouštění se trestné činnosti
- b) sklon k teatrálnosti a dramatizování
- c) sklony k perfekcionismu
- d) časté zabývání se vlastním fantazijním životem
- e) vztahovačnost bez smyslu pro humor a nadsázku

15. Co neplatí o *Aspergerově syndromu*?

- a) lidé s Aspergerovým syndromem mají zpravidla normální či vyšší inteligenci
- b) vývoj řeči u lidí s Aspergerovým syndromem nebývá opožděn
- c) vyskytuje se častěji u chlapců – mužů
- d) Aspergerův syndrom lze vyléčit systematickou psychoterapií
- e) lidé s Aspergerovým syndromem mají problémy v sociální oblasti

- 16.** Kdo v souvislosti s výzkumem stresu formuloval koncept *psychosociálního stresu*?
- Richard Lazarus
 - Hans Selye
 - Alexander Kurcin
 - Walter Bradford Cannon
 - Alfred Radcliffe-Brown
- 17.** Termín *pervazivní vývojové poruchy* můžeme nahradit pojmem
- hebefrenie.
 - expresivní poruchy řeči.
 - poruchy autistického spektra.
 - dystonie.
 - disociační poruchy.
- 18.** Co platí pro pojem *intermitentní stres*?
- má charakter výzvy, aktivním řešením situaci můžeme dostat ihned pod kontrolu
 - není možno zátěžovou situaci řešit ihned, nemůžeme ji dostat pod kontrolu
 - je to typ zátěže, která je typická pouze pro pracovní a studijní prostředí
 - tento typ zátěže může být spojen s různými situacemi v životě, jako jsou pracovní termíny, rodinné záležitosti, finanční obtíže, dodržení časového harmonogramu
 - jedná se o typický stres zdravotníků, který vzniká v kontaktu s příbuznými nemocného
- 19.** Jak se označuje obor zaměřený na osoby se zrakovým postižením?
- somatopedie
 - logopedie
 - tyflopédie
 - surdopedie
 - psychopedie
- 20.** Věkem „střízlivého realismu“ nazýváme období
- předškoláka.
 - staršího školáka.
 - kojence.
 - batolete.
 - mladšího školáka.
- 21.** První systematické studie vývoje člověka z konce 19. století se týkaly
- biografického pozorování dětí raného věku.
 - zkoumání psychických aspektů dospělosti.
 - výzkumu inteligence u dětí mladšího školního věku.
 - psychologických aspektů prenatálního vývoje.
 - výzkumu stáří, moudrosti a umírání.
- 22.** Laboratoř pro dětskou psychologii, kde vznikaly první inteligenční škály, založil
- Karl Bühler.
 - Alfred Binet.
 - Zdeněk Matějček.
 - Arnold Gesell.
 - Frederick Leboyer.
- 23.** *Ekosystémová teorie vývoje* vychází z předpokladu, že je vývoj
- určen převážně vnitřními biologickými faktory.
 - určen především vnějšími faktory a vlivem prostředí.
 - ovlivněn všemi systémy, které kolem dítěte jsou, a také vlastní aktivitou dítěte.
 - naprogramován na základě dědičnosti.
 - pudivě podmíněn.

24. Matrimoniologie je věda zabývající se

- a) rodovými schémata v rodinách.
- b) problematikou stáří.
- c) problematikou umírání.
- d) vývojem vztahu matky a dítěte.
- e) manželstvím.

25. Osoby, které plně důvěřují samy sobě a svým vlastním schopnostem řídit události a svůj život, popisuje Julian Rotter jako

- a) perfekcionisty.
- b) externalisty.
- c) optimisty.
- d) internalisty.
- e) oportunisty.

26. Obranný mechanismus, kterým se společensky nepřijatelné sklony člověka mění v prospěšné jednání, motivy a pocity, se nazývá

- a) kompenzace.
- b) reaktivní výtvor.
- c) sublimace.
- d) přesun.
- e) vytěsnění.

27. Zvýšená aktivita organismu spolu se specifickými prožitky, fyziologickými pochody a příslušnými reakcemi se nazývá

- a) motivace.
- b) morálka.
- c) charakter.
- d) temperament.
- e) emoce.

28. O jaký konflikt se jedná, když si jedinec nemůže vybrat, zda chce hrát tenis, nebo se dívat na film?

- a) ambivalence
- b) negace-negace
- c) apetence-negace
- d) apetence-apetence
- e) negace-apetence

29. Postup objektivního pozorování jevů probíhajících za přísně kontrolovaných podmínek se nazývá

- a) nomotetický.
- b) experiment.
- c) kvalitativní.
- d) analýza.
- e) fenomenologie.

30. Který z autorů psychoterapeutických směrů se zaměřuje na podporu individuálního růstu a seberealizace klienta, zdůrazňuje důvěru, empatii a autenticitu v terapeutickém vztahu?

- a) Viktor Frankl
- b) Carl G. Jung
- c) Sigmund Freud
- d) Carl Rogers
- e) Aaron Beck

31. Mezi projevy *dyslexie* NEPATŘÍ

- a) snížená analyticko-syntetická schopnost.
- b) problémy s pořadím.
- c) vynechávání písmen, slabik, částí slov.
- d) odchylky ve zrakovém vnímání.
- e) problémy s jemnou motorikou.

32. Které tři komponenty obsahuje *Sternbergova trojúhelníková teorie lásky*?

- a) vášeň, intimitu, vzájemné zrcadlení
- b) vizi, intimitu, závazek
- c) vášeň, inteligenci, závazek
- d) vášeň, intimitu, závazek
- e) vizi, inteligenci, vzájemné zrcadlení

33. Atribuční teorie se zaměřují na přisuzování příčin chování a jednání jedince v dané sociální situaci. Sociální psychologie věnovala těmto procesům značnou pozornost. Označte autory *teorie korespondujících inferencí* z roku 1965.

- a) Jones a Davis
- b) Fishbein a Ajzen
- c) Kelly a Weiner
- d) Allport a Maslow
- e) Freud a Jung

34. Sociologicky zaměřená sociální psychologie se zabývá

- a) pouze pozorováním jedince v experimentálních situacích.
- b) skupinovými procesy jako takovými, do nichž individuum vstupuje jako element.
- c) vlivem interních konfliktů na psychické procesy individua.
- d) vztahem ID a EGA v rámci sebepojetí.
- e) nedostatkem relevantních sociálně psychologických otázek.

35. Jev, kdy se skupina v důsledku přítomnosti výzkumníka přestává chovat přirozeně, se taky nazývá

- a) haló efekt.
- b) hawthornský efekt.
- c) efekt uncanny valley.
- d) Dunningův–Krugův efekt.
- e) barnumský efekt.

36. Systémový myšlenkový přístup, který vychází z předpokladu, že celek je víc než souhrn částí, označuje termín

- a) holismus.
- b) logický pozitivismus.
- c) pluralismus.
- d) hermetismus.
- e) fundamentalismus.

37. Tendence člověka stereotypně upřednostňovat takové informace, interpretace a vzpomínky, které podporují jeho vlastní názor, a naopak ignorovat či nedoceňovat ty, které jsou v rozporu s jeho přesvědčením a dosavadním pohledem na věc, se také nazývá

- a) kulturní unifikace.
- b) konformita.
- c) kolektivní chování.
- d) kulturní univerzálie.
- e) konfirmační zkreslení.

38. Zpravidla malá, utajená náboženská skupina, která přichází buď s novým náboženským učením, nebo se širokou inovací již existujícího vyznání, se nazývá

- a) kasta.
- b) kontrakultura.
- c) kolegium.
- d) kontrolní skupina.
- e) kult.

39. Autorem evoluční teorie společnosti a dichotomické koncepce vývoje společnosti je

- a) Gustave Le Bon.
- b) Karl Marx.
- c) Herbert Spencer.
- d) T. G. Masaryk.
- e) Gabriel Tarde.

40. Fyziologický počet červených krvinek je

- a) vyšší u mužů.
- b) vyšší u žen jen v době dětství, v pubertě se vyrovnává s muži.
- c) vyšší u žen.
- d) nezávislý na pohlaví.
- e) vyšší u mužů jen v době dětství, v pubertě se vyrovnává s ženami.

41. Vyberte správné tvrzení o lidském těle.

- a) Proces převodu podnětu do formy akčních potenciálů se označuje jako transdukce.
- b) Pigmentové buňky jsou součástí střední vrstvy sítnice.
- c) Převádění elektrických potenciálů nervovými vlákny se označuje jako transkripce.
- d) Vlákna vybíhající z okraje corpus ciliare se upínají na duhovku (iris) a ovlivňují šířku zornice.
- e) Velikost akčního potenciálu vznikajícího ve smyslových orgánech je přímo úměrná intenzitě podnětu.

42. Vyberte správné tvrzení o hormonálním systému lidského těla.

- a) Folikulární buňky štítné žlázy jsou zdrojem kalcitoninu, který snižuje hladinu vápenatých iontů v krevní plazmě.
- b) Hlavním efektem parathormonu je zvýšení kalcémie.
- c) K regulačním hormonům, které ovlivňují jiné žlázy s vnitřní sekrecí a vznikají v neurohypofýze, řadíme ACTH, LH, FSH, TSH.
- d) Hormon s označením vazopresin se do krve uvolňuje zejména při zvýšeném příjmu tekutin.
- e) Zdrojem pohlavních hormonů (estrogenů a androgenů) v lidském těle jsou výhradně pohlavní žlázy (ovaria a varlata).

43. Vyberte správné tvrzení o imunitním systému lidského těla.

- a) Buňky označované jako NK jsou schopny zlikvidovat buňky odumřelé a buňky napadené virem, nikoli však buňky nádorové.
- b) Oponizace zlepšuje fagocytózu opsonizované částice bílými krvinkami.
- c) Protilátky produkované aktivovanými T-lymfocyty mohou neutralizovat nebo likvidovat antigeny a přispívají rovněž k opsonizaci.
- d) Tkáňové makrofágy, které se mění na monocyty, řadíme do skupiny agranulocytů.
- e) Neutrofilní granulocyty jsou významným zdrojem látek, jako je histamin, heparin a serotonin.

44. Vyberte správné tvrzení o lidském těle.

- a) Autonomní nervy nevytvářejí na periférii klasické synapse, jsou zde zakončeny terminálními autonomními pleteněmi.
- b) Cervikální (krční) oddíl míchy obsahuje 7 segmentů, thorakální (hrudní) oddíl míchy zahrnuje 10 segmentů, lumbální (bederní) oddíl míchy čítá 5 segmentů, sakrální (křížový) oddíl míchy má 5 segmentů a kostrční oddíl míchy nese jen jeden segment.
- c) Šedá hmota míšň se nachází kolem centrálního míšňho kanálu a na řezu má tvar písmene H, přičemž motorické neurony najdeme v zadní části.
- d) Enterický nervový systém tvoří systém tří vzájemně propojených nervových pletení: slizniční, podslizniční a myenterické.
- e) Centra řízení srdeční činnosti a dýchání fungují automaticky a nemohou být ovlivněna neurony mozkové kůry.

45. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o lidském nervovém systému.

- a) V lidském mozku se významně uplatňuje proces označovaný jako pruning.
- b) Mezi nejvýznamnější inhibičňí mediátory lidského mozku řadíme kyselinu gama-aminomáselnou.
- c) Hormony štítné žlázy označované jako T3 a T4 mohou významně ovlivnit lidský mozek i psychiku.
- d) Ontogenetická plasticita je nejmenší v dětství a s věkem a zráním nervových sítí narůstá.
- e) Sodno-draselná pumpa umožňuje transport sodných a draselných iontů plazmatickou membránou proti jejich koncentračnímu gradientu.

46. Co nejlépe odpovídá termínu *aporie*?

- a) paradoxy
- b) zpěvy bohům
- c) netradiční řešení
- d) argumentační fauly
- e) právní obhajoby

47. Co NEPATŘÍ mezi základní antické ctnosti?

- a) spravedlnost
- b) loajalita
- c) moudrost
- d) rozumnost
- e) statečnost

48. Který český myslitel se zabýval problematikou sebevraždy jako krize moderního člověka?

- a) Jan Patočka
- b) Tomáš Garrigue Masaryk
- c) Erazim Kohák
- d) Josef Černý
- e) František Brázda

49. U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?

- a) Albert Camus – absurdismus
- b) Søren Kierkegaard – skok víry
- c) Immanuel Kant – dogmatismus
- d) Bertrand Russell – logický atomismus
- e) Friedrich Nietzsche – nadčlověk

50. U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?

- a) René Descartes – karteziáňský dualismus
- b) Thomas More – Utopie
- c) Francis Bacon – empirismus
- d) John Locke – tabula rasa
- e) Benedikt Spinoza – ateismus